

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“КАРТОГРАФІЯ”
(для бакалаврів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування УАІСНС
В. В. Утвенком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування УАІСНС
(протокол № 1 від 23.09.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Утвенко В. В. Навчальна програма дисципліни “Картографія” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Картографія”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Картографія” є однією з дисциплін, що створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців у сфері аграрного менеджменту, землевпорядкування та кадастру, а також географів різних рівнів.

Підготовка фахівців з аграрних спеціальностей і географії має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички з опрацювання та обґрунтування конкретних пропозицій, які стосуються земельних відносин, а також сприяти формуванню у студентів глибокого розуміння картографічної форми подання знань про реальний світ, її можливостей у розкритті особливостей і закономірностей просторового розміщення об'єктів світу, відображенні їх якісних і кількісних ознак, виявленні зв'язків між складовими навколишнього середовища. Ці знання є підґрунтям для вивчення за картографічними творами реального світу, застосування їх у польових і камеральних дослідженнях під час навчальних і виробничих практик, у подальшій професійній діяльності.

Основним завданням навчальної програми з дисципліни “Картографія” є сформулювати картографічне світосприйняття у майбутніх спеціалістів з аграрної сфери та географії, дати їм знання про способи відображення навколишнього світу, про просторовий аналіз та моделювання, що забезпечить базові навички для роботи з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, познайомить з перспективами розвитку картографічної науки та виробництва.

У зв'язку з цим у програмі вивчення дисципліни “Картографія” для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” висвітлено такі питання: картографія як важлива галузь науки, техніки й виробництва, що формувалася протягом усієї історії суспільства; карта як просторова образно-знакова модель дійсності і джерело інформації про неї; картографічні моделі; математичне обґрунтування побудови карти, формування картографічного зображення; поняття про етапи і методи створення середньо- та дрібномасштабних карт, їх поліграфічне розмноження; створення рукописних карт; картографічний метод дослідження, його застосування для вирішення наукових і практичних завдань.

Особливу увагу в навчальній програмі приділено теоретико-методологічним засадам картографії, картографічній генералізації, ролі інформатизації, в тому числі геоінформаційних технологій, держав-

ним стандартам картографічних термінів і визначень, картографічній топоніміці. Крім цього, у навчальній програмі висвітлюються особливості становлення та розвитку соціально-економічної, екологічної картографії та картографії ґрунтів, де розглядаються основні принципи, методи та підходи складання економічних карт, картографічне моделювання, засоби і способи соціально-економічного картографування, картографування населення та населених пунктів, промисловості, сільського і лісового господарства, будівництва, транспорту та зв'язку; системна концепція сталого еколого-географічного аналізу і оцінювання території на основі картографічного моделювання, інтегративна геосистема “суспільство — природа”, методологічна основа еколого-географічного аналізу і оцінювання території на основі картографічного моделювання, класифікація екологічних карт, екологічні атласи України, принципи створення синтетичної карти екоситуації в Україні, карти екологічного потенціалу соціально-економічного середовища, еколого-картографічне забезпечення основних етапів державної екологічної політики в Україні; особливості становлення та розвитку системи картографування ґрунтів, принципи та методи ґрунтової картографії, діагностика ґрунтів, методика їх картографування із застосуванням аерокосмічних комп'ютерних і геоінформаційних технологій, специфіка картографування сільськогосподарських, дефльованих, рекультивованих, радіаційно забруднених, гірських ґрунтів, лісових земель, використання матеріалів ґрунтово-екологічного обстеження в системі державного земельного кадастру, національні ґрунтово-картографічні школи.

В останні десятиліття стрімкий прогрес картографії та суміжних із нею дисциплін привів до появи нових методів, технологій і напрямків картографування, а також до створення нових типів картографічних творів. Сьогодні картографію важко уявити без тісної взаємодії з аерокосмічним зондуванням, геоінформатикою та телекомунікаціями. Електронні карти та атласи, анімації, тривимірні картографічні моделі та інші геозображення стали звичними засобами дослідження для географів, геологів, екологів та інших спеціалістів з наук про Землю та суміжних соціально-економічних галузей знань.

Вивчення предмета та набуття картографічної культури обов'язково передбачають широке використання вітчизняних і зарубіжних загальногеографічних та тематичних карт, комплексних атласів, а також знайомство з комп'ютерними картографічними програмами

та додатковою науковою літературою під час лабораторних практикумів і самостійної роботи.

Отже, програма навчальної дисципліни “Картографія” спрямована на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ картографування та застосування здобутих знань, набутих умінь і навичок на практиці.

Дисципліна “Картографія” викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“КАРТОГРАФІЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади дисципліни
1	Основні поняття дисципліни
2	Особливості становлення та розвитку картографії як науки
	Змістовий модуль II. Структура картографії як науки
3	Карта та інші картографічні твори
4	Класифікація карт та інших картографічних творів. Елементи карт і атласів
5	Математична основа картографічних творів
6	Зміст карти, допоміжне оснащення, додаткові дані
7	Картографічна генералізація
8	Картографічна інформація. Державні стандарти картографічних термінів і визначень. Картографічна топоніміка
9	Проектування, складання та видання карт
10	Застосування картографічних творів у науковій і практичній роботі
	Змістовий модуль III. Картографування в системі соціально-економічного та екологічного розвитку
11	Соціально-економічна картографія
12	Екологічна картографія
13	Картографія ґрунтів
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“КАРТОГРАФІЯ”

**Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади
дисципліни**

Тема 1. Основні поняття дисципліни

Сутність картографії. Предмет картографії. Мета та завдання дисципліни. Методи картографії. Структура картографії. Предмет та об'єкт картографування. Зв'язки картографії з іншими дисциплінами.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 31; 35; 39]

**Тема 2. Особливості становлення та розвитку
картографії як науки**

Специфіка вивчення історії картографії. Зародження картографії. Картографія Давнього світу (первісне суспільство, Єгипет, Месопотамія, Китай, Греція, Рим). Розвиток картографії в епоху Середньовіччя в Європі, Арабському Халіфаті, Китаї та інших країнах і регіонах світу (V–XVII). Монастирські карти. Компасні карти. Друковані карти. Картографічне виробництво друкованого типу XVI ст. Розвиток картографії в Російській державі в XVI–XVII ст. Картографія Нового часу (друга половина XVII–XIX ст.). Російська картографія XVIII–XIX ст. Картографія новітнього часу (XX ст.) та чинники її подальшого розвитку. Картографічні школи. Картографування України в давні часи та в період Київської Русі. Розвиток картографії України в Литовсько-Польську добу (друга половина XIV – середина XVII ст.). Картографія України в Козацьку добу (друга половина XVII–XVIII ст.). Розвиток картографії на українських землях в XIX – на початку XX ст. Картографія України в період Української національної революції 1917–1920 рр. Становлення та розвиток картографії України в радянську добу. Організація, сучасний стан і перспективи розвитку картографії України.

Література [2; 3; 9; 21; 22; 31–33; 37; 38]

Змістовий модуль II. Структура картографії як науки

Тема 3. Карта та інші картографічні твори

Карта та її властивості. Картографічне зображення. Властивості карти як моделі реального світу. Атласи, глобуси та інші картографічні твори. Просторово-часова подібність картографічного зображення. Абстрактність та інформативність картографічного зображення. Роль атласів, глобусів та інших картографічних творів у картографуванні. Значення карт та інших картографічних творів для науки і практики.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 31; 40]

Тема 4. Класифікація карт та інших картографічних творів. Елементи карт і атласів.

Принципи класифікації карт та інших картографічних творів. Класифікація картографічних творів за формою. Класифікація карт, їх види і типи (за тематикою (змістом), за розміром зображеної на картах території тощо). Призначення карт. Класифікація атласів і глобусів. Елементи карти, складові атласів. Картографічне зображення. Допоміжне оснащення та додаткові дані карти.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 35; 39; 40]

Тема 5. Математична основа картографічних творів

Математична основа карт, її призначення та елементи. Особливості відображення геометричних параметрів об'єктів реального світу. Геодезична основа картографічних творів. Масштаб картографічних творів. Математична основа глобусів. Картографічні проєкції карт. Спостереження картографічного зображення. Класифікація картографічної проєкції (за характером спотворень, за видом допоміжної геометричної поверхні тощо). Особливості створення та властивості основних картографічних проєкцій. Види картографічних проєкцій. Проєкція карт світу, півкуль, материків, океанів, держав. Зображення ортодромії та локсодромії у деяких проєкціях. Координатні сітки

географічних карт, рамки карт, орієнтування картографічного зображення. Визначення проєкцій.

Література [2; 3; 8–10; 14; 17; 23; 24]

Тема 6. Зміст карти, допоміжне оснащення, додаткові дані

Зміст карти, його елементи. Об'єкти картографування. Одиниці картографування. Картографічні умовні позначення і зображувальні засоби. Способи картографічного зображення об'єктів на тематичних картах. Способи зображення рельєфу. Поєднання різних способів зображення на одній карті. Написи на картах. Картографічні штрихи. Допоміжне оснащення і додаткові дані карт. Компонування карт.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 23; 24; 40]

Тема 7. Картографічна генералізація

Картографічна генералізація та її фактори. Масштаб карти. Вплив призначення карти на генералізацію. Тематика карти. Якість джерел. Вплив на генералізацію особливостей використаних на карті умовних позначень. Види генералізації та шляхи її здійснення. Геометрична (просторова генералізація).

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 23; 24; 36]

Тема 8. Картографічна інформація. Державні стандарти картографічних термінів і визначень. Картографічна топоніміка

Картографічна служба інформації. Картографічна бібліографія. Картосховища та інші центри накопичення картографічних джерел. Стандартизація термінів і визначень з картографії. Математична картографія. Методика і технологія виготовлення карт. Картографічна топоніміка. Форми картографічної топоніміки (місцева, офіційна, фонетична, транслітерація, традиційна, перекладна).

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 30; 36]

Тема 9. Проектування, складання та видання карт

Методи створення карт. Етапи камерального виготовлення карт. Проектування карти. Картографічні джерела. Вивчення об'єкта картографування. Вибір картографічної проекції. Обґрунтування головного масштабу карти. Проектування змісту карти, принципи його генералізації. Розробка оформлення карт. Проектування умовних позначень. Легенди карт. Розробка компонування карти. Складання карти. Підготовчі роботи. Підготовка картографічних джерел. Перенесення зображення роботи з картографічних джерел на складацький оригінал. Просторова локалізація інформації. Картографічна генералізація під час складання карт. Оформлення складацького оригіналу. Особливості складання тематичних карт. Підготовка карт до видання. Поняття про друкування карт. Поняття про механізацію й автоматизацію картоскладальних робіт. Поняття про оновлення карт.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 30; 34; 36]

Тема 10. Застосування картографічних творів у науковій і практичній роботі

Карта як засіб пізнання дійсності. Картографічний метод дослідження. Аналіз та оцінка карт. Прийоми і способи картографічних досліджень. Математико-картографічне моделювання. Вивчення об'єктів за картами розміщення, структури, взаємозв'язків і динаміки об'єктів та прогнозування їх розвитку. Оцінка надійності досліджень за картами. Достовірність досліджень.

Література [2; 3; 8; 9; 14; 17; 34; 35; 40]

Змістовий модуль III. Картографування в системі соціально-економічного та екологічного розвитку

Тема 11. Соціально-економічна картографія

Поняття “соціально-економічна картографія”. Принципи, методи та підходи до складання економічних карт. Основні принципи складання економічних карт. Картографічне моделювання. Основні методи складання економічних карт. Засоби і способи соціаль-

но-економічного картографування. Зображувальні засоби картографування. Способи соціально-економічного картографування. Картографування населення і населених пунктів. Картографування промисловості. Картографування сільського та лісового господарства. Картографування будівельної індустрії. Картографування транспорту та економічних зв'язків. Картографування виробничо-територіальних комплексів. Використання і застосування економічних карт.

Література [2; 3; 5; 8; 14–16; 18; 20; 28]

Тема 12. Екологічна картографія

Поняття “екологічна картографія”. Концепція сталого (збалансованого) розвитку як теоретико-методологічна основа еколого-географічного аналізу. Системна концепція сталого еколого-географічного аналізу і оцінювання території на основі картографічного моделювання. Інтегративна геосистема “суспільство – природа” як граничний об’єкт еколого-географічного аналізу. Екологічний потенціал інтегративної геосистеми “суспільство – природа”. Методологічна основа еколого-географічного аналізу і оцінювання території на основі картографічного моделювання. Систематизація і оцінка досвіду картографічного моделювання. Класифікація екологічних карт. Характеристика екологічних карт і атласів. Методико-географічний атлас: серцево-судинні захворювання України. Екологічний та медико-екологічний (екоатлас) населення України. Загальні принципи створення синтетичної карти екоситуації в Україні. Еколого-географічний аналіз і оцінювання території на основі медико-економічного та екологічного атласів України. Карті результатів екологічного аналізу і оцінювання структури та інтегративної геосистеми “суспільство – природа”. Карті екологічного потенціалу соціально-економічного середовища. Карті результатів екологічного аналізу і оцінювання функціонування інтегративної геосистеми “суспільство – природа”. Еколого-картографічне забезпечення основних етапів державної екологічної політики в Україні.

Література [1; 4; 5; 8; 13; 15; 19; 25; 27; 29]

Тема 13. Картографія ґрунтів

Сутність, цілі та завдання картографування ґрунтів. Історія ґрунтово-картографічних робіт. Загальні принципи ґрунтової картографії. Загальні відомості про земельні ресурси України. Ландшафтна підпорядкованість ґрунтового покриву, її врахування при картографуванні ґрунтів. Картографо-геодезична основа ґрунтових карт. Діагностика ґрунтів, методика їх картографування із застосуванням аерокосмічних комп'ютерних технологій. Геоінформаційні системи (ГІС) при картографуванні ґрунтів. Прикладні аспекти ґрунтової картографії. Картографування ґрунтів для сільськогосподарських цілей. Картографування змитих і дефльованих ґрунтів. Картографування лісових земель. Картографування рекультивованих земель. Детальні карти ґрунтів. Агрохімічне картографування ґрунтів. Картографування техногенних і радіаційно забруднених ґрунтів. Використання матеріалів ґрунтово-екологічного обстеження в системі державного земельного кадастру. Картографування в системі екологічного моніторингу. Особливості картографування ґрунтів гірських ландшафтів. Ефективність ґрунтово-картографічних робіт. Національні ґрунтово-картографічні школи. Ґрунтова карта як геоінформаційне джерело.

Література [5–8; 11–13; 15; 26; 27]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менш як 12 сторінок друкованого тексту (*Times New Roman*, 14). Для чіткого та послідовного викладення матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

- **вступ** (обсягом до 2 сторінок), де висвітлюються суть і значення теми;

- **основну частину**, в якій розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;
- **висновки**, де підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції;
- **список використаних джерел**, на які даються посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, на якій зазначаються тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання та яка підписується виконавцем.

У встановлений термін подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

Під час написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно шукати документальну та фактографічну інформацію, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. За необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Теоретико-методологічні засади картографії як науки.
2. Предмет та об'єкт картографування. Зв'язки картографії з іншими дисциплінами.
3. Структура картографії.
4. Особливості становлення та розвитку картографії як науки.
5. Становлення та розвиток світової картографії.
6. Становлення та розвиток картографії в Україні.
7. Організація, сучасний стан і перспективи розвитку картографії України.
8. Карта та інші картографічні твори.
9. Значення карт та інших картографічних творів для науки і практики.

10. Класифікація карт та інших картографічних творів. Елементи карт і атласів.
11. Принципи класифікації карт та інших картографічних творів.
12. Математична основа картографічних творів.
13. Особливості відображення геометричних параметрів об'єктів реального світу.
14. Особливості створення та властивості основних картографічних проєкцій. Види картографічних проєкцій.
15. Зміст карти, його елементи. Об'єкти картографування.
16. Способи картографічного зображення об'єктів на тематичних картах.
17. Допоміжне оснащення і додаткові дані карт. Компонування карт.
18. Картографічна генералізація.
19. Картографічна інформація.
20. Державні стандарти картографічних термінів і визначень.
21. Картографічна топоніміка.
22. Планування та складання карт.
23. Видання карт.
24. Застосування картографічних творів у науковій і практичній роботі.
25. Види генералізації та шляхи її здійснення.
26. Соціально-економічна картографія в Україні.
27. Соціально-економічна картографія в країнах світу.
28. Картографування промисловості та сільського господарства.
29. Екологічна картографія.
30. Картографія ґрунтів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення поняття “картографія”.
2. Вкажіть об'єкт і предмет картографії.
3. Які завдання ставить перед собою картографія як наука?
4. Висвітліть методи, за якими картографія вирішує наукові та практичні завдання.
5. Які сфери суспільно корисної праці охоплює картографія?
6. Що таке картографування?
7. З якими науками має зв'язки картографія?

8. Розкрийте основні особливості картографічних творів первісного суспільства.
9. Висвітліть характерні особливості створення карт у Давньому світі.
10. Які особливості притаманні картам епохи Середньовіччя?
11. Якими шляхами розвивалася картографія Європи у Новий час?
12. Зазначте особливості розвитку картографії новітнього часу.
13. Скільки часу налічує картографія Української держави?
14. Які питання вирішує картографія України сьогодні?
15. Назвіть основні властивості карти за традиційними уявленнями.
16. За якими загальнонауковими принципами будується картографічна модель?
17. Які властивості має карта як модель об'єктів реального світу?
18. Чим карта відрізняється від глобуса?
19. Назвіть основні напрями застосування глобусів.
20. На які групи поділяють тематичні карти за змістом?
21. Які елементи входять до математичної основи загальногеографічних і тематичних карт?
22. Які властивості картографічного зображення забезпечує карта?
23. Назвіть елементи математичної основи карт.
24. Що таке картографічна проекція?
25. Назвіть основні види картографічних спотворень.
26. За якими ознаками класифікують карти?
27. Покажіть ознаки конічних та азимутальних проекцій.
28. У яких проекціях створюються карти світу?
29. Якими способами зображення можна вказати місцезнаходження об'єктів, локалізованих у точках?
30. Назвіть одиниці картографування картограм, картодіаграм.
31. Яким способом зображення можна передати найбільше відмінностей об'єкта?
32. Назвіть переваги й недоліки способу зображення рельєфу горизонталями.
33. Які способи зображення рельєфу подають зовнішні обриси форм і типів земної поверхні?
34. Якими способами зображення можна передати якісні та кількісні відмінності рельєфу на тематичних картах?
35. Висвітліть способи зображення, які добре поєднуються на одній карті.

36. Які фактори впливають на картографічну генералізацію?
37. Чим відрізняється змістова генералізація від просторової?
38. Якими шляхами відбирають елементи змісту карти?
39. Якими шляхами узагальнюють елементи змісту карти?
40. Складіть загальне уявлення про види генералізації.
41. Назвіть основні шляхи генералізації.
42. За якими ознаками класифікують бібліографічні видання з картографії?
43. Які бібліографічні видання містять основну інформацію про картографічні твори у книгосховищах?
44. Назвіть вітчизняні видання, що подають відомості з картографії.
45. Де формуються фонди картографічних творів і видань з питань картографії?
46. Які видання із стандартизації картографічних термінів і видань є в Україні?
47. Розкрийте завдання картографічної топоніміки.
48. Назвіть основні форми подання на картах іншомовних географічних назв.
49. На якому етапі створення карти розробляються її програми, які розділи вона містить?
50. Назвіть фактори, що впливають на вибір масштабу карти.
51. З яких етапів складається проектування тематичних карт?
52. Які вимоги висуваються до розроблюваних умовних масштабів карти?
53. Які картографічні джерела можуть бути робочою основою під час складання тематичних карт?
54. Назвіть особливості складання карт за якісними характеристиками.
55. Вкажіть вид друку, що застосовується для видання карт.
56. Що є картографічним методом досліджень?
57. Які види прийомів використовують під час картографічних досліджень?
58. Назвіть основні способи картографічних досліджень.
59. Якими шляхами перетворюють картографічне зображення?
60. Що отримують у результаті застосування графічних прийомів досліджень?
61. Як можна визначити за картами довжину об'єктів, їх площу, об'єм?

62. Які прийоми застосовують при вивченні розміщення об'єктів, взаємозв'язків між ними, їх динаміки?
63. Розкрийте сутність поняття “соціально-економічна картографія”.
64. Висвітліть основні принципи та методи складання економічних карт.
65. Висвітліть основні способи соціально-економічного картографування.
66. Назвіть основні складові картографування населення і населених пунктів.
67. В який спосіб здійснюється картографування промисловості?
68. Проаналізуйте механізми картографування сільського господарства.
69. Хто здійснює картографування транспорту та економічних зв'язків?
70. Висвітліть характерні особливості картографування виробничо-територіальних комплексів.
71. Де застосовуються економічні карти?
72. Проаналізуйте теоретико-методологічні засади екологічного картографування.
73. Який екологічний потенціал має інтегративна геосистема “супільство – природа”?
74. За якими параметрами здійснюється класифікація екологічних карт?
75. Наведіть класифікацію екологічних карт.
76. Висвітліть загальну характеристику екологічних карт та атласів.
77. Проаналізуйте загальні принципи створення синтетичної карти екоситуації в Україні.
78. Хто створює екологічні атласи України?
79. Які владні структури втілюють у життя державну екологічну політику?
80. Розкрийте сутність та основні цілі картографування ґрунтів.
81. Висвітліть основні етапи становлення та розвитку картографування ґрунтів на території України.
82. Як здійснюється управління земельними ресурсами в Україні?
83. Що таке діагностика ґрунтів та як її здійснюють?
84. Яким чином застосовуються геоінформаційні системи при картографуванні ґрунтів?

85. Висвітліть характерні риси картографування ґрунтів для сільськогосподарських і лісових земель.
86. Розкрийте сутність картографування в системі екологічного моніторингу.
87. Висвітліть особливості картографування ґрунтів гірських ландшафтів.
88. У чому полягає ефективність ґрунтово-картографічних робіт?
89. Які ви знаєте основні національні ґрунтово-картографічні школи?
90. Назвіть основні зарубіжні ґрунтово-картографічні школи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Барановський В. А.* Екологічна географія і екологічна картографія. — К.: Фітосоціоцентр, 2001. — 250 с.
2. *Берлянт А. М.* Картография. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 336 с.
3. *Божок А. П., Осауленко Л. Є., Пастух В. В.* Картография. — К.: Вид.-поліграф. центр “Київський університет”, 2000. — 250 с.
4. *Гродзинський Д. М.* Основи ландшафтної екології. — К.: Либідь, 1993. — 224 с.
5. *Жупанський Я. І., Сухий П. О.* Соціально-економічна картографія. — Чернівці, 1996. — 274 с.
6. *Картография ґрунтів: Навч. посіб. / За ред. Д. Г. Тихоненка.* — Х., 2001. — 321 с.
7. *Картография* почв и структура почвенного покрова. — М.: Наука, 1980. — 149 с.
8. *Комисарова Т. С.* Картография с основами топографии. — М.: Просвещение, 2001. — 182 с.
9. *Лапташкина А. М.* Картография: Конспект лекций. — Чебоксары, 2001. — 140 с.
10. *Матусевич К. Н., Матусевич Н. К.* Математическая картография: Пособие для учителей. — Ровно: ППФ “Волинські обереги”, 2003. — 211 с.
11. *Позняк С. П., Красєха Є. Н., Кім М. Г.* Картографування ґрунтового покриву. — Л.: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. — 500 с.

12. *Тихоненко Д. Г., Горін М. О., Лактіонов М. І. та ін.* Грунтознавство. — К.: Вища освіта, 2005. — 703 с.
13. *Третяк А. М.* Наукові основи землеустрою: Навч. посіб. для підготовки фахівців з напрямку 0709 “Геодезія, картографія та землепорядкування” (спец. “Землепорядкування та кадастр”) в вищ. навч. закл. I–IV рівнів акредитації. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2002. — 342 с.
14. *Фокина А. А.* Картография с основами топографии. — М.: Гуманитарный издат. центр “Владос”, 2005. — 335 с.
15. *Формування меж адміністративно-територіальних утворень: Навч.-метод. посіб. для підготовки фахівців з напрямку 0709 “Геодезія, картографія та землепорядкування” (спец. “Землепорядкування та кадастр”)* / А. М. Третяк, В. М. Другак, Р. А. Третяк. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2004. — 85 с.
16. *Шоцкий В. П.* Экономическая картография: Учеб. пособие. — Иркутск, 1989. — 263 с.
17. *Шульгина О. В.* Картография с основами географии: словарь-справочник: Учеб. пособие. — М.: Жизнь и мысль, 2001. — 272 с.

Додаткова

18. *Алаев Э. Б.* Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь. — М.: Мысль, 1983. — 350 с.
19. *Барановський В. А.* Стратегія екологічного сталого розвитку України // Розбудова держави. — 1998. — № 9–10. — С. 18–22.
20. *Берляндт А. М.* Образы пространства: карта и информация. — М.: Мысль, 1986. — 177 с.
21. *Бойко Х. С., Бортняк Н. В., Вавричин М. Г. та ін.* Картографія та історія України: Зб. наук. праць. — Л.: Вид-во М. П. Коць, 2000. — 340 с.
22. *Веклич Л. М., Молочко В. В.* Навчальні картографічні твори // Вісник геодезії та картографії. — 2004. — № 2. — С. 22–29.
23. *Геодезія, картографія і аерофотознімання: Міжвід. наук.-техн. зб. Вип. 62 / Ред. П. М. Зазуляк.* — Л.: Вид-во Нац. ун-ту “Львів. політехніка”, 2002. — 135 с.
24. *Геодезія, картографія і аерофотознімання: Міжвід. наук.-техн. зб. Вип. 63 / Ред. П. М. Зазуляк.* — Л.: Вид-во Нац. ун-ту “Львів. політехніка”, 2003. — 303 с.
25. *Заруцкая И. П.* Картографирование природных условий и ресурсов. — М.: Недра, 1988. — 299 с.

26. *Кучеренко Г. М.* Рельєфні карти // Вісник геодезії та картографії. — 2004. — № 2. — С. 47–49.
27. *Лактіонов М. І.* Агрогрунтознавство. — Х., 1993. — 214 с.
28. *Малахова Н. Н.* Аэрокосмическая информация в изучении и картографировании социально-экономических территориальных систем. — М., 1987. — 187 с.
29. *Малишева Л. Л.* Ландшафтно-геохімічна оцінка екологічного стану території. — К.: РВЦ “Київський університет”, 1997. — 264 с.
30. *Манжулянова В. Є., Грачов О. Г.* Цифрові карти та їх застосування для виготовлення картографічних матеріалів широкого вжитку // Вісник геодезії та картографії. — 2004. — № 2. — С. 29–32.
31. *Мацко П. В., Голубев А. М.* Геотроніка та картографія: Навч. посіб. — Херсон: ХДУ, 2007. — 184 с.
32. *Паславський Т.* Історична картографія та картознавство від стародавнього світу до європейського відродження: бібліографічний огляд видань 80-х — поч. 90-х років ХХ ст. // Зап. Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаника: Зб. наук. пр. — 2004. — Вип. 12. — С. 17–33.
33. *Навчальні картографічні твори / Л. М. Веклич, В. В. Молочко та ін.* // Вісник геодезії та картографії. — 2004. — № 2. — С. 22–29.
34. *Преображенский А. И.* Экономические карты в преподавании географии. — М.: Просвещение, 1980. — 224 с.
35. *Руденко Л. Г.* Географічна картографія в Україні та її значення у геоінформаційному просторі // Український географічний журнал. — 2001. — № 3. — С. 110–113.
36. *Сваткова Т. Г.* Атласная картография: Учеб. пособие. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 203 с.
37. *Сосса Р. І.* Картографування території України від найдавніших часів до 1941 р. і бібліографічний покажчик. — К., 2007. — 240 с.
38. *Сосса Р. І.* Топографічне картографування території України (1920–2002 рр.) і бібліографічний покажчик. — К.: ДНВП “Картографія”, 2003. — 128 с.
39. *Топчилов М. А., Ромашова Л. А.* Картография: Практикум. — Новосибирск: СГГА, 2000. — 49 с.
40. *Шищенко П. Г.* Прикладная физическая география. — К.: Выща шк., 1988. — 192 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Картографія”	5
Зміст дисципліни “Картографія”.....	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Теми контрольних робіт.....	12
Питання для самоконтролю.....	13
Список літератури	17

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Л. С. Тоболіч</i>
Комп’ютерне верстання	<i>Н. М. Музиченко</i>

Зам. № ВКЦ-3976

Формат 60×84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*